

Starostwo Powiatowe w Bielsku Podlaskim

ul. Mickiewicza 46 • 17-100 Bielsk Podlaski

tel.: 858 332 616 • faks: 858 332 612

www.powiatbielski.pl • e-mail: starostwo@powiatbielski.pl

ZARZĄD POWIATU
17-100 Bielsk Podlaski
ul. Mickiewicza 46
tel. 085/833-26-10, fax 833-26-12
skr. poczt. 33

Or.0022.33.2017

Bielsk Podlaski, 19.10.2017 r.

5

Rada Powiatu w Bielsku Podlaskim

Zarząd Powiatu w Bielsku Podlaskim w załączeniu przedkłada materiał pn.:
„Informacja Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie
środowiska na terenie powiatu bielskiego” – celem rozpatrzenia.

Przedmiotowy materiał został przewidziany do realizacji na sesji w miesiącu
październiku br. zgodnie z planem pracy Rady Powiatu na 2017 r., stanowiącym załącznik do
uchwały Nr XVIII/150/16 Rady Powiatu w Bielsku Podlaskim z dnia 29 listopada 2016 r.
w sprawie ustalenia ramowego planu pracy Rady Powiatu na 2017 rok.

STAROSTA

dr inż. Sławomir Jerzy Snarski

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku

15-264 Białystok, ul. Ciołkowskiego 2/3

tel. 85 742-53-78 fax 85 742-21-04

e-mail: sekretariat@wios.bialystok.pl

INFORMACJA

Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska o stanie środowiska na terenie powiatu bielskiego

**WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Białymstoku**

15-264 Białystok, ul. Ciołkowskiego 2/3
tel. 85 742-53-78, fax 85 742-21-04
NIP 966-05-90-188

WSTĘP	3
Podstawowe informacje o powiecie	3
Działalność inspekcyjno–kontrolna i badawcza	3
POWIETRZE	5
Presje – Emisja zanieczyszczeń do powietrza	5
Stan – Ocena Jakości powietrza	6
Przeciwdziałania – działalność kontrolna	6
STAN CZYSTOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH	6
Presje – źródła zanieczyszczeń wód	6
STAN – OCENA JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH	8
PRZECIWDZIAŁANIA – DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA	11
WODY PODZIEMNE	14
Presje	14
Stan - ocena jakości wód podziemnych	14
GOSPODARKA ODPADAMI	15
Presje	15
Stan	16
przeciwdziałania – kontrole składowisk i zakładów przemysłowych	18
HAŁAS KOMUNIKACYJNY I PRZEMYSŁOWY	19
Presje – źródła hałasu	19
Stan – pomiary hałasu	20
Przeciwdziałania	20
POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	22
Presje – źródła promieniowania elektromagnetycznego	22
Stan – pomiary monitoringowe	23
OCHRONA ŚRODOWISKA PRZED AWARIAMI	23
Niebezpieczne substancje chemiczne w zakładach przemysłowych	23
Transport	24
Zdarzenia awaryjne	24

WSTĘP

PODSTAWOWE INFORMACJE O POWIECIE

Położenie

Powiat bielski położony jest w południowej części woj. podlaskiego, na obszarze Zielonych Płuc Polski. Ukształtowanie terenu charakteryzują lekko faliste obszary Równiny Bielskiej, która rozciąga się między Doliną Górnej Narwi a Doliną Nurca.

Pod względem zajmowanej powierzchni powiat bielski jest szóstym spośród 17 powiatów województwa podlaskiego. Jego obszar wynosi 1385 km². Od wschodu graniczy z Puszczą Białowieską. Na zachodzie sąsiaduje z Narwiańskim Parkiem Narodowym.

Przez obszar powiatu przebiegają ważne szlaki komunikacyjne: droga krajowa nr 19 Suwałki – Białystok – Siemiatycze – Lublin – Rzeszów; droga krajowa nr 66 Zambrów – Wysokie Mazowieckie – Brańsk – Bielsk Podlaski – Kleszczele – Połowce a także linie kolejowe relacji Białystok – Lublin oraz Bielsk-Podlaski – Hajnówka.

Struktura administracyjna i ludność

Powiat bielski jest zamieszkuje 56,075 tys. osób. Gęstość zaludnienia wynosi 40 os./km². Administracyjnie tworzą go 2 gminy miejskie tj. Bielsk Podlaski i Brańsk oraz 6 gmin wiejskich: Bielsk Podlaski, Boćki, Brańsk, Orla, Rudka, Wyszki.

Gospodarka

Na terenie powiatu zarejestrowano 3827 podmiotów gospodarczych, z czego 3649 należy do sektora prywatnego. Głównym centrum gospodarczym jest Bielsk Podlaski – gdzie swoje siedziby mają największe podmioty, instytucje użyteczności publicznej i centra handlowo-usługowe. Najbardziej znane firmy w regionie to: zakład mleczarski Mlekovita sp. z o. o., zakład przetwórstwa rybnego firma Suempol, Swedspan Polska, firmy budowlane: Budimex Danwood, Maksbud, UniBep, handlowe: Arhelan, Lidl, Kaufland, Biedronka i PSS Społem.

Walory turystyczne powiatu

Sz szczególnie cenne obszary są objęte siecią Natura 2000, za które uznaje się tereny najważniejsze dla zachowania zagrożonych lub bardzo rzadkich gatunków roślin, zwierząt czy charakterystycznych siedlisk przyrodniczych, mających znaczenie dla ochrony wartości przyrodniczych Europy. Podstawą utworzenia sieci są 2 dyrektywy unijne tzw. „Dyrektywa Ptasia” i „Dyrektywa Siedliskowa”.

Na terenie powiatu znajdują się 2 obszary włączone do sieci Natura 2000: Obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) - Dolina Górnej Narwi (18384 ha) oraz Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk (SOO) - Ostoja w Dolinie Górnej Narwi (20307 ha).

DZIAŁALNOŚĆ INSPEKCYJNO-KONTROLNA I BADAWCZA

Prawne podstawy funkcjonowania Inspekcji Ochrony Środowiska określono w ustawie z dnia 20 lipca 1991 r., która nałożyła na nią obowiązki:

- kontrolowania przestrzegania przepisów prawa o ochronie środowiska przez podmioty gospodarcze,
- prowadzenia badania stanu środowiska,
- informowania społeczeństwa o wynikach tych badań.

Szczegółowe cele działalności inspekcyjno–kontrolnej WIOŚ są corocznie ustalane w planach pracy, tworzonych na podstawie wytycznych Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, analizy wyników dotychczasowej działalności, propozycji przekazanych przez Marszałka, Wojewodę oraz przez organy samorządowe.

ZAKRES DZIAŁALNOŚCI INSPEKCYJNO-KONTROLNEJ

Podstawowym celem kontroli jest wymuszenie na kontrolowanym podjęcie działań, które w konsekwencji spowodują zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko. Inspekcja Ochrony Środowiska zgodnie z kompetencjami może zastosować następujące środki dyscyplinujące:

- wydanie zarządzeń pokontrolnych,
- wydanie decyzji z wyznaczeniem terminu usunięcia zaniedbań, a w przypadku stwierdzenia zagrożenia życia lub zdrowia czy znacznych szkód w środowisku, w porozumieniu z Wojewodą, decyzji wstrzymującej działalność,
- wymierzenie kary pieniężnej za naruszanie warunków korzystania ze środowiska,
- skierowanie wystąpienia do innych organów administracji państwowej, rządowej i samorządu terytorialnego z wnioskiem o podjęcie działań zgodnie z ich właściwościami,
- nałożenie kary grzywny w postaci mandatu karnego,
- skierowanie wniosku do organów ścigania.

*W tym miejscu należy zwrócić uwagę na **duże możliwości prawne działań własnych samorządów**, zbieżnych z kompetencjami lub celami działań przypisanymi Inspekcji Ochrony Środowiska, które pozwalają przeciwdziałać negatywnemu oddziaływaniu na środowisko, a także minimalizować problemy środowiskowe.*

W okresie od września 2016 r.¹ na terenie powiatu przeprowadzono łącznie 46 kontroli w najbardziej uciążliwych podmiotach i obiektach. W przypadkach stwierdzanych przekroczeń, wymierzono kary pieniężne za naruszenie warunków korzystania ze środowiska.

MONITORING ŚRODOWISKA

W ramach działalności badawczej, główny zakres prac Inspekcji Ochrony Środowiska prowadzony jest w oparciu o Program Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS), którego koordynatorem jest Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. System PMS składa się z 3 głównych bloków - zagadnień: jakość środowiska, emisja oraz oceny i prognozy.

Zadania PMS realizowane są przez różnorodne instytucje w kraju, a w znacznym zakresie przez Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska. Dane uzyskiwane w Programie PMS tworzą wojewódzką bazę informacji o stanie środowiska.

Program badawczy realizowany przez WIOŚ obejmuje następujące komponenty środowiska:

- monitoring powietrza atmosferycznego,
- monitoring wód powierzchniowych płynących i stojących,
- monitoring hałasu,
- monitoring pól elektromagnetycznych.

W każdym podsystemie badawczym, na potrzeby wykonywanych ocen, wyszczególnia się 3 elementy: presje, stan i przeciwdziałanie. Aktualne wyniki kontroli i badań stanu środowiska przedstawiono poniżej.

¹ okresu opublikowania poprzedniej wersji „Informacji o stanie środowiska na terenie powiatu...”

POWIETRZE

PRESJE – EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ DO POWIETRZA

Głównymi źródłami zanieczyszczeń atmosfery na terenie woj. podlaskiego są ciepłownie miejskie, przemysłowe oraz rozproszone źródła emisji z sektora komunalno – bytowego, a także zanieczyszczenia komunikacyjne.

Do substancji mających największy udział w emisji zanieczyszczeń, pochodzących głównie z procesów spalania energetycznego należą: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla i pyły. Pozostałe rodzaje zanieczyszczeń emitowane z zakładów przemysłowych zlokalizowanych na terenie województwa to: węglowodory aromatyczne i alifatyczne, alkohole, octan etylu i ksylen oraz inne zanieczyszczenia.

Według danych GUS, w 2016 r. **emisja zanieczyszczeń pyłowych** ogółem z terenu powiatu wyniosła 45 ton. Na przestrzeni ostatniego 10-lecia zauważalny jest wyraźny trend malejący.

Emisja zanieczyszczeń gazowych ogółem w 2016 r. wyniosła 33 027 ton. Trend z wielolecia wskazuje również na tendencję spadkową od 2013 r.

Wielkość emisji zanieczyszczeń powietrza z powiatu na tle województwa w latach 2007-2016

EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWYCH											
	J. m.	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Emisja zanieczyszczeń pyłowych											
woj. podlaskie ogółem	t/r	1 748	1 324	1 146	1 096	977	919	874	934	921	815
powiat bielski ogółem	t/r	94	65	73	45	49	38	46	38	35	45
ze spalania paliw	t/r	92	63	72	44	49	38	46	37	34	36
Emisja zanieczyszczeń gazowych											
woj. podlaskie ogółem	t/r	1 716 244	1 602 796	1 597 587	1 616 560	1 646 078	1 480 002	1 974 984	2 014 565	1 978 194	2 208 086
powiat bielski ogółem	t/r	46 878	41 005	49 085	48 648	40 098	34 838	55 201	44 117	34 459	33 027
ogółem (bez CO ₂)	t/r	2 325	2 139	340	273	298	237	444	299	280	232
dwutlenek siarki	t/r	84	74	90	63	67	63	83	76	60	56
tlenki azotu	t/r	94	84	78	65	62	58	87	66	57	56
tlenek węgla	t/r	2 147	1 980	170	145	169	116	274	157	148	95
dwutlenek węgla	t/r	44 553	38 866	48 745	48 375	39 800	34 601	54 757	43 818	34 179	32 795
ZANIECZYSZCZENIA ZATRZYMANE LUB ZNEUTRALIZOWANE W URZĄDZENIACH DO REDUKCJI											
woj. podlaskie pyłowe	t/r	117 089	83 472	68 884	86 589	98 981	84 857	85 518	84 926	88 011	88 588

powiat bielski pyłowe	t/r	301	217	225	203	161	182	143	147	216	209

dane: GUS

STAN – OCENA JAKOŚCI POWIETRZA

Ocena stopnia zanieczyszczenia powietrza na terenie woj. podlaskiego dokonywana jest w oparciu o pomiary kontrolne głównych zanieczyszczeń bezpośrednio emitowanych do atmosfery (emisja) oraz badania monitoringowe substancji powstających w atmosferze (imisja).

Na terenie „Strefy Podlaskiej”, która obejmuje wszystkie, za wyjątkiem Aglomeracji Białostockiej, powiaty województwa podlaskiego, wykonywana corocznie (zgodnie art. 89 Ustawy Prawo ochrony środowiska) „Ocena poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref województwa podlaskiego” wykazała za rok 2016 **przekroczenia normy pyłu PM_{2,5} dla kryterium oceny - ochrona zdrowia**.

Do oceny jakości powietrza na terenie całego województwa służą również pomiary na potrzeby oceny narażenia ekosystemów (kryterium oceny - ochrona roślin). Badania prowadzone są na stacji tła wiejskiego w m. Borsukowizna (gm. Krynki) gdzie wykonywane są automatyczne pomiary dwutlenku siarki, tlenków azotu i ozonu. W ocenie za 2016 r. stwierdzono **przekroczenia poziomów celów długoterminowych dla ozonu**.

PRZECIWDZIAŁANIA – DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

Na terenie powiatu największa emisja zanieczyszczeń do powietrza pochodzi z miast, gdzie głównymi źródłami są ciepłownie miejskie i osiedlowe oraz zakłady przemysłowe, w większości zlokalizowane w Bielsku Podlaskim. Wyniki kontroli obiektów przedstawiono poniżej:

- **U JANA Zakład Produkcyjno-Handlowo-Usługowy w Bielsku Podlaskim** (kontrola: wrzesień 2016 r.)
Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza są procesy technologiczne (termiczna obróbka wyrobów) oraz kocioł parzelniczy o mocy około 10 kW. Stan formalnoprawny w zakresie emisji zanieczyszczeń z procesów technologicznych jest uregulowany. Zakład przedłożył do Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim, zgłoszenie instalacji wędzarni mięsa, w wyniku której wprowadzane są gazy i pyły do powietrza. Kontrola wykazała, że warunki zgłoszenia zostały naruszone w zakresie zużycia drewna. Wydano zarządzenie pokontrolne nakazujące uregulowanie nieprawidłowości.
- **PRONAR Sp. z o.o., Filia w Strabli** (kontrola: październik – listopad 2016 r.) Źródłami emisji zanieczyszczeń do powietrza są procesy technologiczne oraz trzy kotły o łącznej mocy 0,5 MWt. Ze względu na moc cieplną instalacji, zakład jest zwolniony z ustawowego obowiązku posiadania decyzji o emisji dopuszczalnej oraz obowiązku zgłoszenia. Kontrola wykazała nieprawidłowości – brak decyzji o emisji dopuszczalnej lub zgłoszenia w odniesieniu do procesów technologicznych. Wydano zarządzenie pokontrolne nakazujące uregulowanie nieprawidłowości.

Pozostałe skontrolowane zakłady, w których nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie emisji zanieczyszczeń to: **ELEWARR Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Oddział w Nowych Proboszczowicach** (kontrola: wrzesień – październik 2016 r.), **Auto-Naprawa Auto Pomoc Drogowa** (kontrola: październik 2016 r.), **Szczyty Sp. z o.o. w Szczytach – Nowodworach** (kontrola: październik 2016 r.), **IKEA Industry Poland Sp. z o.o. Oddział Koszki** (kontrola: październik – grudzień 2016 r.), **Gospodarstwo Rolne – Ferma Trzody Chlewnej w Parcewie** (kontrola: październik – listopad 2016 r.), **Energo Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim** (kontrola: październik – listopad 2016 r., luty – marzec 2017 r.), **Wędzarnia Dunikowscy w Proniewiczach** (kontrola: styczeń – luty 2017 r.), **Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim** (kontrola: luty – marzec 2017 r.)

STAN CZYSTOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

PRESJE – ŹRÓDŁA ZANIECZYSZCZEŃ WÓD

Wielkość presji na wody prezentuje stopień wyposażenia w infrastrukturę wodno-ściekową. Wg danych GUS, w 2016 r. na terenie powiatu, długość czynnej sieci wodociągowej wynosiła 773,9 km. Korzystało z niej 90,9%

ludności², największy udział korzystających był w gminie miejskiej Brańsk –99,5%, najmniejszy w gminie Boćki – 76,9%. Wskaźnik ten systematycznie wzrasta we wszystkich gminach powiatu.

Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności										
Jednostka terytorialna	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Powiat bielski	88,8	88,9	89,1	89,3	89,5	89,7	89,8	89,9	90,8	90,9
Bielsk Podlaski(1) -gmina miejska	95,8	95,8	95,8	95,8	95,9	95,9	96,0	96,0	96,0	96,1
Bielsk Podlaski(2) -gmina wiejska	83,0	83,1	83,4	83,8	83,9	84,1	84,1	84,3	84,4	84,6
Brańsk(1) -gmina miejska	94,3	94,3	94,6	94,8	94,8	94,8	94,8	94,8	99,5	99,5
Brańsk(2) -gmina wiejska	87,7	87,7	88,2	88,3	88,4	88,8	88,8	89,1	89,1	89,1
Boćki	74,3	74,4	74,4	74,4	74,7	76,0	76,5	76,5	76,6	76,9
Orla	84,8	84,8	85,5	86,3	86,6	86,7	86,7	87,0	95,6	95,6
Rudka	79,7	79,9	79,9	80,0	80,1	80,1	80,1	80,3	80,5	80,7
Wyszki	78,5	78,5	78,9	79,8	80,0	80,1	80,5	80,8	81,0	81,2

źródło: GUS

Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w 2016 r. wynosiła 203,7 km. Obsługiwała ona 51,3%¹ ludności powiatu. Największy udział gospodarstw podłączonych był w gminie miejskiej Brańsk – 92,1%, natomiast najmniejszy w gminie wiejskiej Brańsk – 2,2%. Wskaźnik ten systematycznie wzrasta we wszystkich gminach.

Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności										
Jednostka terytorialna	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Powiat bielski	43,4	43,8	44,3	44,6	45,9	48,0	48,9	49,6	51,0	51,3
Bielsk Podlaski(1) -gmina miejska	75,5	76,0	76,5	77,0	77,5	78,3	79,2	80,0	80,1	80,4
Bielsk Podlaski(2) -gmina wiejska	11,0	11,1	11,1	11,1	11,1	12,4	12,9	13,6	14,4	14,7
Brańsk(1) -gmina miejska	64,2	64,6	64,9	65,3	74,7	82,4	83,0	83,1	92,0	92,1
Brańsk(2) -gmina wiejska	0	0	0	0	0	0	1,6	1,9	2,1	2,2
Boćki	23,8	23,7	23,9	23,9	23,9	23,9	24,3	24,4	24,4	24,5
Orla	8,2	8,3	10,3	10,2	13,4	16,6	17,3	18,4	20,3	20,6
Rudka	45,9	46,7	46,7	46,8	51,2	58,6	58,9	61,0	73,5	73,4
Wyszki	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	6,8	6,9	7,1	7,1	7,1

źródło: GUS

Na terenie powiatu funkcjonowało 9 komunalnych i 3 przemysłowe oczyszczalnie ścieków. Tylko 3 komunalne oczyszczalnie były wyposażone w system podwyższonego usuwania biogenów.

Komunalne i przemysłowe oczyszczalnie ścieków - ogółem ilość obiektów										
Jednostka terytorialna	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Powiat bielski	9	9	9	9	8	9	11	11	12	12
Bielsk Podlaski(1) -gmina miejska	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Bielsk Podlaski(2) -gmina wiejska	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Brańsk(1) -gmina miejska	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Brańsk(2) -gmina wiejska	0	0	0	0	0	0	2	2	2	2
Boćki	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Orla	2	2	2	2	1	2	2	2	3	3
Rudka	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

źródło: GUS

² aktualnie dostępne dane GUS

Odsetek ludności powiatu korzystającej z oczyszczalni ścieków, pomimo systematycznego wzrostu, był niski i wynosił średnio 58,8%.

Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogólnej liczby ludności											
Jednostka terytorialna	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 ₁
Powiat bielski	49,32	51,87	53,42	54,16	51,55	52,8	54,9	56,3	57,4	58,1	58,8
Ogólna liczba mieszkańców obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków - dane GUS											
Jednostka terytorialna	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Powiat bielski	29 726	31 002	31 677	31 912	30 136	30 654	31663	32703	33040	33217	33271
Bielsk Podlaski(1) –g. miejska	21 838	22303	22 988	23 369	23 929	23 362	23637	24091	24416	24469	24508
Bielsk Podlaski(2) –g. wiejska	558	659	659	613	507	525	559	888	924	933	939
Brańsk(1) -g. miejska	2 180	2 300	2 300	2 350	2 800	3520	3720	3760	3800	3800	3 802
Brańsk(2) -g. wiejska	0	0	0	0	0	0	0	111	124	126	123
Boćki	3 200	3 500	3 500	3 500	1 056	1056	1064	1072	1081	1084	1 094
Orla	240	420	420	480	480	455	545	530	455	545	545
Rudka	1 500	1 600	1 600	1 600	1 192	1600	1600	1700	1700	1700	1 700
Wyszki	210	220	210	0	172	136	538	551	540	560	560

źródło: GUS

STAN – OCENA JAKOŚCI WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Zasady monitoringu wód realizowane w systemie Państwowego Monitoringu Środowiska, uwzględniają badania i ocenę jakości w sposób odpowiedni do celów jej użytkowania i prowadzonej działalności na obszarze zlewni. Na terenie powiatu badania objęły:

- monitoring wód w celu ogólnej oceny jakości – stanu wód,
- monitoring wód w celu oceny stopnia eutrofizacji wywołanej zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych.

KLASYFIKACJE WÓD

Zakres, częstotliwość i sposób prowadzenia badań monitoringowych wód powierzchniowych oraz sposób oceny wód zależy od sposobu ich użytkowania i charakterystyki zagrożenia. Ocen jakości wód dokonuje się w tzw. Jednolitej Części Wód Powierzchniowych³. Rodzaje sporządzanych ocen to:

- **Ocena stanu wód.** Stan wód jest definiowany jako dobry lub zły. Aby stan wód uznano za dobry musi być spełniony warunek, iż oceniony stan ekologiczny (lub potencjał ekologiczny w przypadku wód sztucznych lub silnie zmienionych⁴) jest dobry lub powyżej dobrego oraz stan chemiczny wód oceniono jako dobry.
 - **Stan ekologiczny** określa się w ciekach naturalnych, jeziorach lub innych zbiornikach naturalnych, wodach przejściowych oraz przybrzeżnych. Ocena dokonywana jest na podstawie wyników klasyfikacji elementów fizykochemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych. Stan ekologiczny jest definiowany jako: bardzo dobry, dobry, umiarkowany, słaby i zły.
 - **Potencjał ekologiczny** określa się dla wód sztucznych lub silnie zmienionych. Ocena dokonywana jest na podstawie wyników klasyfikacji zbadanych elementów biologicznych, fizykochemicznych i hydromorfologicznych. Potencjał ekologiczny jest definiowany jako: maksymalny, dobry, umiarkowany, słaby, zły.

³ Jednolita część wód powierzchniowych (JCWP) - oznacza oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał, lub ich części, morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub przybrzeżne.

⁴ wody te zostały tak przekształcone przez człowieka, że niemożliwe jest przywrócenie im stanu naturalnego

- **Stan chemiczny** wód klasyfikuje się na podstawie chemicznych wskaźników jakości wód. Stan chemiczny jest definiowany jako dobry oraz poniżej dobrego.
- **Ocena spełnienia wymagań w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych.** Ocena polega na sprawdzeniu wartości kryterialnych wskaźników charakteryzujących zjawisko eutrofizacji wody. Parametrami branyymi pod uwagę są: fitoplankton (wskaźnik fitoplanktonowy - IFPL), fitobentos (wskaźnik okrzemkowy - IO), makrofity (makrofitowy indeks rzeczny - MIR), Biologiczne Zapotrzebowanie Tlenu (BZT₅), ogólny węgiel organiczny (OWO), azot amonowy, azot Kjeldahla, azot azotanowy, azot ogólny, fosforany, fosfor ogólny.

OMÓWIENIE WYNIKÓW BADAŃ RZEK

Badania jakości wód w systemie PMS, są realizowane w 6-cio letnich cyklach pomiarowych. Aktualnie realizowany jest program badań 2016-2021 w ramach opracowanego *Programu Państwowego Monitoringu Środowiska województwa podlaskiego na lata 2016 2020*.

Na terenie powiatu, badania prowadzono w wytypowanych Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) położonych w zlewniach rzek: Białej, Orlanki, Nurca, Nurczyka, Leśnej, Bronki, Dopytywu z Rudki, Narwi, oraz Strabelki. Wyniki aktualnych ocen przedstawiają się następująco:

Biała jest lewostronnym dopływem Orlanki o długości 31,2 km. Źródła znajdują się na terenach łąk w okolicy wsi Toporki. Rzeka uchodzi do Orlanki w okolicy wsi Hryniewicze Duże. Największym źródłem zanieczyszczeń jest Bielsk Podlaski. Na jakość wód ma również wpływ rolnictwo.

Ocena JCWP: Biała (kod JCWP: PLRW200017261449)

- **Ocena stanu ekologicznego** - wykonana na podstawie makrofitowego indeksu makrofitowego (MIR) i indeksu makrobezkręgowców bentosowych (MMI_PL) oraz ichtiofauny wykazała stan zły (V klasa).
- **Ocena stanu chemicznego** - wykazała stan poniżej dobrego ze względu na ponadnormatywne stężenie sumy benzo(a)pirenu.
- **Stan wód** ze względu na klasyfikację stanu ekologicznego i stanu chemicznego określono jako zły.
- **Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację** wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż JCWP jest wrażliwa na eutrofizację komunalną.

Orlanka jest lewostronnym dopływem rzeki Narew, o długości 50,3 km. Na 12,2 km do rzeki uchodzi największym lewobrzeżnym dopływem - rzeka Biała, która jest odbiornikiem ścieków z Bielska Podlaskiego. W górnym biegu Orlanki największym źródłem zanieczyszczeń rzeki jest miejscowość Orla. Na jakość wód ma również wpływ rolnictwo.

Ocena JCWP: Orlanka od Orlej do ujścia (kod: PLRW20001926149). Odcinek rzeki w JCWP ma długość sieci hydrograficznej ok. 39,38 km i całkowitą powierzchnię zlewni 169,57 km². Ze względu na przekształcenia antropogeniczne - Orlanka od Orlej do ujścia jest silnie zmienioną jednolitą częścią wód. Na jakość wód główny wpływ ma gospodarka komunalna.

- **Ocena potencjału ekologicznego** - wykonana na podstawie indeksu fitobentosowego (IO), makrofitowego (MIR) i makrobezkręgowców bentosowych (MMI_PL) oraz ichtiofauny wykazała stan słaby (IV klasa).
- **Ocena stanu chemicznego** – wskazała stan poniżej dobrego, ze względu na ponadnormatywne stężenie benzo(a)pirenu.
- **Stan wód** ze względu na niską klasyfikację stanu ekologicznego określono jako zły.
- **Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację** wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż JCWP jest wrażliwa na eutrofizację komunalną.

Nurzec jest to typowo nizinna rzeka przepływająca przez tereny bagienne i podmokłe, o długości 100,2 km i powierzchni zlewni 2082,6 km². Źródła położone są na południowy wschód od m. Czeremcha, w podmokłej dolinie. Rzeka jest jednym z większych prawostronnych dopływów Bugu. Na terenie powiatu jest odbiornikiem ścieków, głównie z miejscowości Brańsk, Boćki i Rudka. Na jakość wód ma również wpływ rolnictwo.

Ocena JCWP: Nurzec od źródeł do Nurczyka (kod: PLRW200023266619). Odcinek rzeki w JCWP ma długość sieci hydrograficznej ok. 85,7 km i całkowitą powierzchnię zlewni 241,15 km². Na terenie powiatu znajduje się ok. 1/2 powierzchni zlewni. Na jakość wód wpływ ma gospodarka komunalna, a także rolnictwo.

- **Ocena stanu ekologicznego** – wykazała stan dobry (II klasa).

- **Ocena stanu chemicznego** – wskazała stan poniżej dobrego ze względu na ponadnormatywne stężenie benzo(a)pirenu.
- **Stan wód** – z powodu niskiego stanu chemicznego oceniono jako zły.
- **Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację** wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż JCWP jest wrażliwa na eutrofizację komunalną.

Nurczyk

Ocena JCWP: Nurczyk do ujścia (PLRW2000172666299). Rzeka jest lewobrzeżnym dopływem Nurca o długości sieci hydrograficznej ok. 79,91 km i całkowitej powierzchni zlewni 279,37 km². Na terenie powiatu znajduje się ok. 1/8 powierzchni zlewni. Na jakość wód tego odcinka główny wpływ ma rolnictwo.

- **Ocena stanu ekologicznego** - wykazała stan umiarkowany (III klasa) ze względu na ponadnormatywne stężenie ogólnego węgla organicznego i węglowodorów ropopochodnych – indeksu olejowego.
- **Stan wód** - oceniono jako zły.
- **Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację** wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż JCWP jest wrażliwa na eutrofizację komunalną.

Leśna

Rzeka jest lewobrzeżnym dopływem Nurca o długości sieci hydrograficznej ok. 102,47 km i całkowitej powierzchni zlewni 320,46 km². Na terenie powiatu znajduje się ok. 1/3 powierzchni zlewni z odcinkiem ujściowym. Na jakość wód ma wpływ rolnictwo, a także gospodarka ściekowa.

Ocena JCWP: Leśna (kod: PLRW200017266649)

- **Ocena stanu ekologicznego** – wykonana na podstawie indeksu fitobentosowego (IO) wykazała stan umiarkowany (III klasa).
- **Stan wód** - oceniono jako zły.
- **Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację** wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż JCWP jest wrażliwa na eutrofizację komunalną.

Bronka

Rzeka jest prawobrzeżnym dopływem Nurca o długości sieci hydrograficznej ok. 59,65 km i całkowitej powierzchni zlewni 192,82 km². Na jakość wód ma wpływ rolnictwo, a także gospodarka ściekowa.

Ocena JCWP: Bronka (kod: PLRW2000172666549)

- **Ocena stanu ekologicznego** – wody zakwalifikowano do III klasy – stan umiarkowany. O wyniku klasyfikacji zdecydowała twardość ogólna (mg CaCO₃/l).
- **Stan wód** - wykazała stan zły.
- **Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację** wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż JCWP nie jest wrażliwa na eutrofizację komunalną.

Dopływ z Rudki

Rzeka jest prawobrzeżnym dopływem Nurca o długości sieci hydrograficznej ok. 7,12 km i całkowitej powierzchni zlewni 22,88 km². Na jakość wód ma wpływ rolnictwo, a także gospodarka ściekowa.

Ocena JCWP: Dopływ z Rudki (kod: PLRW2000172666592)

- **Ocena stanu ekologicznego** – wody zakwalifikowano do III klasy – stan umiarkowany. O wyniku klasyfikacji zdecydowała twardość ogólna (mg CaCO₃/l) i azot azotanowy (mg N-NO₃/l).
- **Stan wód** - oceniono jako zły.
- **Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację** wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż JCWP jest wrażliwa na eutrofizację komunalną.

Narew jest prawostronnym dopływem Wisły I rzędu o powierzchni zlewni 74534 km². Długość całkowita rzeki wynosi 484 km, w tym długość odcinka płynącego na terenie Polski 455 km. Rzeka bierze początek na terenie Białorusi w bagnach wschodniego skraju Puszczy Białowieskiej.

Ocena JCWP: Narew od Narewki do Orłanki (PLRW200019261399). Odcinek rzeki w JCWP ma długość sieci hydrograficznej ok. 53,85 km i całkowitą powierzchnię zlewni 101,23 km². Na terenie powiatu znajduje się ok. 1/3 powierzchni zlewni JCWP. Na jakość wód tego odcinka rzeki główny wpływ ma rolnictwo, a także jakość wód zbiornika Siemianówka.

- **Ocena stanu ekologicznego** - wykonana na podstawie fitoplanktonu wykazała stan słaby (IV klasa).

- **Ocena stanu chemicznego** - wykazała stan dobry.
- **Stan wód** ze względu na klasyfikację stanu ekologicznego i stanu chemicznego określono jako zły.
- **Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację** wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż JCWP jest wrażliwa na eutrofizację komunalną.
Ocena JCWP: Narew od Orłanki do Lizy (PLRW200019261539). Odcinek rzeki w JCWP ma długość sieci hydrograficznej ok. 23,85 km i całkowitą powierzchnię zlewni 82,66 km². Na terenie powiatu znajduje się ok. 1/2 powierzchni zlewni. Na jakość wód tego odcinka największy wpływ ma jakość wód Orłanki, a także rolnictwo.
- **Ocena stanu ekologicznego** - wykonana na podstawie fitoplanktonu oraz ichtiofauny wykazała stan słaby (IV klasa).
- **Ocena stanu chemicznego** - wykazała stan poniżej dobrego ze względu na ponadnormatywne stężenie sumy benzo(a)pirenu.
- **Stan wód** ze względu na klasyfikację stanu ekologicznego i stanu chemicznego określono jako zły.
- **Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację** wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż JCWP jest wrażliwa na eutrofizację komunalną.

Strabelka jest lewobrzeźnym dopływem Narwi, który wraz z dopływem Pulszanką tworzą sieć hydrograficzną gminy Wyszki o łącznej długości 50,9 km i powierzchni zlewni 144,1 km². Na jakość wód wpływ ma gospodarka komunalna, a także rolnictwo.

Ocena JCWP: Strabelka (kod: PLRW200017261529)

- **Ocena stanu ekologicznego** – wody zakwalifikowano do V klasy – stan zły. O wyniku klasyfikacji zdecydował wskaźnik biologiczny: ichtiofauna.
- **Ocena stanu chemicznego** – wskazała stan poniżej dobrego ze względu na ponadnormatywne stężenie benzo(a)pirenu.
- **Stan wód** - będący wypadkową stanu ekologicznego i stanu chemicznego oceniono jako zły.
- **Ocena w obszarach chronionych wrażliwych na eutrofizację** wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych wykazała, iż JCWP jest wrażliwa na eutrofizację komunalną.

PRZECIWDZIAŁANIA – DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

W okresie od września 2016 r. przeprowadzono następujące kontrole podmiotów z zakresu gospodarki wodno – ściekowej:

- **ELEWARR Sp. z o.o.-magazyn w Bielsku Podlaskim** (kontrola: wrzesień-listopad 2016 r.). Stan formalno-prawny w zakresie gospodarki wodno-ściekowej został uregulowany. Wodę na potrzeby zakładu (cele: produkcyjne, technologiczne, bytowo-gospodarcze i cele p.poż. oraz na sprzedaż dla firmy Energo Sp. z o.o.) pobierano z własnego ujęcia wody. Na podstawie analizy ilości pobranej wody z własnego ujęcia w latach 2012-2015 nie stwierdzono przekroczenia warunków pozwolenia wodnoprawnego. Ścieki deszczowo-roztopowe, uprzednio oczyszczone w separatorze ścieków, odprowadzono do rzeki Białej. Plac firmy w celu uniknięcia nadmiernego pylenia składowanego węgla był zraszany wodą. Ustalono, że nadmierne nagromadzenie pyłu węglowego mogło być spowodowane kumulacją zanieczyszczeń w okresie zimowym oraz zbyt małą częstotliwością czyszczenia separatorów. Badania próbek ścieków wykonane na zlecenie zakładu 14.09.2016r. wykazały przekroczenie zawartości zawiesiny ogólnej o 50 mg/l w stosunku do posiadanego pozwolenia. Zawartość substancji ropopochodnych mieściła się w granicach normy. W trakcie kontroli ustalono również, iż podmiot nie przekazywał do WIOŚ sprawozdań z ilości pobieranej wody z własnego ujęcia oraz nie przeprowadził pomiarów zwierciadła wody i wydajności studni. W związku z powyższym wydano zarządzenie pokontrolne obligujące podmiot do usunięcia nieprawidłowości. Ponowna kontrola przeprowadzona w bieżącym roku nie wykazała nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **AUTO-NAPRAWA AUTO POMOC DROGOWA AUTO PARKING w Bielsku Podlaskim** (kontrola: październik 2016 r.). Wodę pobierano z wodociągu gminnego na potrzeby zakładu (głównie na cele socjalno-bytowe) oraz mieszkania prywatnego właściciela. Teren parkingu nie został wyposażony w system kanalizacji deszczowej. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **ANDRZEJ BRZOWSKI GOSPODARSTWO ROLNE W PARCEWIE** (kontrola: październik-listopad 2016 r.). Wodę pobierano z własnej studni wierconej i używano do pojenia zwierząt, przygotowywania pasz, utrzymywania czystości w zagrodach oraz mycia pomieszczeń. Stan formalno-prawny w zakresie poboru i

eksploatacji wody został uregulowany. Pomiaru pobieranej wody dokonywano przy pomocy wodomierza. Ścieki socjalno-bytowe powstałe w budynku biurowym wraz ze ściekami z płukania odżelaziaczy na ujęciu wody, odprowadzono do zbiornika bezodpływowego, z którego były systematycznie wywożone na oczyszczalnię ścieków w Bielsku Podlaskim przez wyspecjalizowaną firmę asenizacyjną. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

- **Przedsiębiorstwo Handlowo - Usługowe "DUBIEL" Bogdan Dubiel** (kontrola: wrzesień 2016 r.). Kontrolę przeprowadzono w związku z wnioskiem o podjęcie interwencji, w którym wskazano na brak separatorów na wylocie odprowadzanych ścieków deszczowych oraz nieprawidłowości w gospodarowaniu odpadami. W trakcie wizji terenowej ustalono, że teren działki, na której prowadzono działalność był nieutwardzony bez wyposażenia w system zbierania wód opadowych i roztopowych, co było powodem odprowadzania wód opadowych w sposób nieskanalizowany. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **ENERGO Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim** (kontrola: październik-listopad 2016 r., luty-marzec 2017 r.). Wodę do celów socjalno-bytowych i technologicznych (tj. zraszania w celu zapobiegania emisji pyłu węglowego) pobierano ze studni głębinowej należącej do firmy ELEWARR Sp. z o. o. Ścieki socjalno-bytowe odprowadzono do bezodpływowego zbiornika, opróżnianego okresowo według potrzeb przez zewnętrzne jednostki posiadające stosowne uprawnienia. Wody opadowe zbierane były poprzez wpusty, następnie oczyszczane i odprowadzane rowem melioracyjnym do gruntu. Stan formalno-prawny w zakresie odprowadzania wód opadowych został uregulowany. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **PRONAR Sp. z o.o., Filia w Strabli, gm. Wyszki** (kontrola: październik-listopad 2016 r.). Wodę na potrzeby zakładu pobierano z wodociągu gminnego eksploatowanego przez Zakład Usług Komunalnych w Wyszkach i zużywano na cele technologiczne i socjalno-bytowe pracowników. W wyniku działalności produkcyjnej, powstające ścieki socjalno-bytowe odprowadzono bezpośrednio do trzech szczelnych zbiorników bezodpływowych, opróżnianych w zależności od potrzeb przez firmę asenizacyjną. Ścieki technologiczne stanowiły wody popłuczne z procesu przygotowania powierzchni przed malowaniem proszkowym, zanieczyszczone preparatami chemicznymi służącymi do odtłuszczenia i fosforanowania żelazowego powierzchni stalowych. Odprowadzono je do zbiornika retencyjnego, z którego po napełnieniu, kierowano na instalację do neutralizacji (pracującą okresowo). Kontrolowany podmiot posiadał pozwolenie wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód polegające na odprowadzaniu wód opadowych z terenu zakładu do rowu, a następnie do rzeki Narew. W trakcie kontroli ustalono iż podmiot nie posiadał uregulowanego stanu formalno-prawnego w zakresie odprowadzania ścieków technologicznych zawierających substancje szczególnie szkodliwe do urządzeń kanalizacyjnych, będących własnością innych podmiotów. W związku z powyższym wydano zarządzenie pokontrolne obligujące podmiot do usunięcia nieprawidłowości w powyższym zakresie.
- **IKEA Industry Poland Sp. z o.o. Oddział w Koszkach** (kontrola: październik-listopad 2016 r.). Wodę na cele technologiczne i przeciwpożarowe pobierano z własnego ujęcia wody podziemnej. Wodę na cele bytowe pobierano z wodociągu gminnego. Stan formalno-prawny w zakresie poboru wody został uregulowany. Na terenie zakładu powstawały następujące rodzaje ścieków: przemysłowe z procesów uzdatniania wody, socjalno-bytowe oraz wody opadowe i roztopowe. System odprowadzania ścieków przemysłowych oraz wód opadowych i roztopowych z terenu zakładu oparto na kanalizacji deszczowej, dwóch szczelnych rowach otwartych zbierających wody oraz dwóch zbiornikach retencyjnych. Ścieki bytowe odprowadzono kanalizacją sanitarną na mechaniczno-biologiczną oczyszczalnię ścieków, a następnie do rzeki Białej. Stan formalno-prawny w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych oraz ścieków został uregulowany. W trakcie kontroli stwierdzono iż podmiot nie realizował obowiązków przekazywania do WIOŚ sprawozdań z ilości pobieranej wody z własnego ujęcia oraz nie przedkładał do WIOŚ w Białymstoku sprawozdań z wyników pomiarów ilości i jakości ścieków bytowych i przemysłowych wprowadzanych do wód lub do ziemi. W związku z powyższym wydano zarządzenie pokontrolne.
- **ARRIVA BUS TRANSPORT POLSKA SP. Z O.O. Z SIEDZIBĄ W TORUNIU ODDZIAŁ W BIELSKU PODLASKIM** (kontrola: luty-marzec 2017 r.). Stan formalno-prawny z zakresu poboru wód podziemnych z własnego ujęcia wody został uregulowany. W trakcie kontroli stwierdzono iż podmiot nie wywiązywał się z obowiązku przesyłania do Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska wyników badań ilości pobranej wody. W związku z powyższym wydano zarządzenie pokontrolne obligujące podmiot do usunięcia nieprawidłowości z zakresu gospodarki wodno-ściekowej.
- **Andrzej Brzozowski Gospodarstwo Rolne w Parcewie, gm. Bielsk Podlaski** (kontrola: styczeń-luty 2017 r.). Wodę na potrzeby prowadzonej działalności pobierano z własnej studni wierconej. Stan

formalnoprawny w zakresie poboru i eksploatacji wody był uregulowany decyzją Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim. Pomiaru pobieranej wody dokonywano przy pomocy wodomierza. Ścieki socjalno-bytowe z budynku administracyjnego odprowadzane były do zbiornika bezodpływowego, które było okresowo opróżniane. W wyniku kontroli stwierdzono wygaśnięcie pozwolenia wodnoprawnego na pobór wody z własnego ujęcia. W związku z powyższym udzielono instruktażu o obowiązku uzyskania wymaganej prawem decyzji.

- **URZĄD GMINY W BRAŃSKU - ujęcie wody w Koszewie** (kontrola: luty 2017r.). Kontrolę przeprowadzono na wniosek interwencyjny skierowany do WIOŚ, dotyczący zanieczyszczenia środowiska w wyniku eksploatacji ujęcia wody w Koszewie. W dniu 18.01.2017 r. przeprowadzono kontrolę ujęcia. Ujęcie składało się z dwóch studni głębinowych, z których pobierano wodę do zaopatrzenia mieszkańców wsi: Koszewo, Kadłubówka, Nowosady-gm. Brańsk, Truski, Siarkowizna, Łubin Kościelny-gm. Bielsk Podlaski, Olszewo, Wierceń, Hawryłki, Starowieś, Sumki, Bodaki, Bodaczki-gm. Boćki. Stan formalno-prawny w zakresie szczególnego korzystania z wód, polegającego na poborze wód podziemnych oraz odprowadzanie do ziemi oczyszczonych ścieków (wód popłucznych) został uregulowany. W trakcie kontroli przedstawiono wyniki badań ścieków popłucznych odprowadzanych z ujęcia, (wykonywanych przez laboratorium J.S. HAMILTON POLAND LTD Sp. z o.o.), które nie wykazały przekroczeń warunków dopuszczalnych określonych w pozwoleniu wodnoprawnym. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **"GRABO BUDOWNICZY" Mariusz Grabowski, gm. Bielsk Podlaski** (kontrola: luty 2017r.). Firma prowadziła działalność w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych. Podmiot był wpisany do rejestru działalności regulowanej w tym zakresie. Posiadał bazę przeznaczoną dla pojazdów asenizacyjnych. Korzystał z zewnętrznej myjni (na podstawie umowy zawartej na czas nieokreślony). Posiadał również umowę z Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. ul. Studziwodzka 37 w Bielsku Podlaskim na wprowadzanie nieczystości ciekłych do stacji zlewnej na oczyszczalni ścieków. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **GMINA BRAŃSK** (kontrola: marzec-kwiecień 2017r.). Kontrola miała charakter interwencyjny i dotyczyła prawidłowości zarządzania jazem w m. Otapy. Jaz w ww. miejscowości służył do piętrzenia wody w korycie rzeki Nurzec na potrzeby zbiornika małej retencji Otapy - Kiersnówek. Ustalono, że Gmina Brańsk wykonywała piętrzenia wody na jazu w momentach napełniania zbiornika oraz (w miarę potrzeb) podczas uzupełniania strat wody. W pozostałym okresie jaz pozostawał otwarty. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **WĘDZARNIA DUNIKOWSCY Joanna Dunikowska, gm. Bielsk Podlaski** (kontrola: styczeń 2017r.). Wodę do celów socjalno-bytowych oraz na potrzeby technologiczne pobierano z wodociągu gminnego. Ścieki bytowe oraz ścieki technologiczne (pochodzące z mycia posadzek oraz z opróżniania kotłów warzelnych, zawierające duże ilości związków organicznych w postaci stałej oraz zawiesin) odprowadzano do dwóch szczelnych podziemnych zbiorników (szamb) poprzez dwa niezależne systemy kanalizacji technologicznej i sanitarnej. Zbiorniki były opróżniane w zależności od potrzeb przez wyspecjalizowaną firmę. Ścieki technologiczne podlegały odfłuszczeniu na separatorze tłuszczu, który był opróżniany okresowo (z częstotliwością średnio raz w tygodniu). Ścieki opadowe i roztopowe (z połąci dachowych i z powierzchni utwardzonych wewnętrznego układu komunikacyjnego) odprowadzano do szczelnego zbiornika odparowującego pełniącego funkcję ppoz. Wykorzystywano jej również do podlewania trawników na terenie zakładu. W trakcie kontroli stwierdzono, iż podmiot nie posiada uregulowanego stanu formalnoprawnego w zakresie odprowadzania ścieków przemysłowych zawierających substancje szczególnie szkodliwe. W związku z powyższym wydano zarządzenie pokontrolne obligujące podmiot do usunięcia nieprawidłowości.
- **Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim** (kontrola: luty-marzec 2017r.). Wodę na potrzeby podmiotu pobierano z własnego ujęcia wody – studni głębinowej i wykorzystywano na potrzeby socjalno-bytowe oraz do prowadzenia działalności własnej. Stan formalnoprawny w zakresie poboru wody został uregulowany. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.
- **BIELMLEK Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim** (kontrola: maj-czerwiec 2017 r.). Stan formalno-prawny w zakresie gospodarki wodno-ściekowej został uregulowany. Zakład eksploatował własne ujęcie wody, którą zużywano na cele technologiczne, płukanie odżelaziaczy i potrzeby socjalne pracowników. Ilość pobieranej wody podlegała codziennej rejestracji za pomocą wodomierza. Woda była badana raz w miesiącu przez Wojewódzką Stację Sanitarно-Epidemiologiczną w Białymstoku. Powstające ścieki

produkcyjne i socjalne kierowano do zakładowej oczyszczalni, a następnie odprowadzano rowem do rzeki Białej. W wyniku oczyszczania ścieków przemysłowych powstawały osady ściekowe, które po stabilizacji tlenowej oraz odwodnieniu były przekazywane rolnikom do nawożenia. Ścieki opadowe z terenu zakładu podczyszczano w separatorze lamelowym z komorą osadową i odprowadzano poprzez rów odwadniający do rzeki Białej. Zgodnie z wymaganiami, zakład prowadził monitoring ilości i jakości odprowadzanych ścieków oraz ścieków deszczowych. Analiza wyników badań ścieków oczyszczonych odprowadzanych z zakładowej oczyszczalni nie wykazała przekroczeń wartości dopuszczalnych. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

WODY PODZIEMNE

PRESJE

Wody podziemne należące do zasobów naturalnych, są coraz bardziej zagrożone zanieczyszczeniami z powierzchni ziemi. Konieczna jest ich szczególna ochrona, gdyż są to zasoby nieodnawialne. W szczególności niezbędna jest ochrona znacznych obszarów, pod którymi znajdują się Główne Zbiorniki Wód Podziemnych. W Polsce jest ich około 180, a obszar obejmuje ponad 52% powierzchni kraju.

Wody podziemne zanieczyszczone są różnymi substancjami chemicznymi, najczęściej są to: azotany, fosforany, substancje ropopochodne, chlorki, siarczany.

Najpowszechniej występującymi przyczynami zanieczyszczeń wód podziemnych są wycieki z niezolowanych składowisk odpadów, baz paliwowych czy stacji sprzedaży paliw do pojazdów samochodowych. Zanieczyszczenia siarczanami występują przede wszystkim na terenach uprzemysłowionych a azotanami i fosforanami na terenach rolniczych (związki te są często przyczyną degradacji rzek i zbiorników wodnych).

STAN - OCENA JAKOŚCI WÓD PODZIEMNYCH

KLASYFIKACJA WÓD PODZIEMNYCH⁵

Klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć klas jakości:

- **Klasa I – wody bardzo dobrej jakości**, w których:
 - wartości elementów fizykochemicznych są kształtowane wyłącznie w efekcie naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych i mieszczą się w zakresie tła hydrogeochemicznego;
 - wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka;
- **Klasa II – wody dobrej jakości**, w których:
 - wartości niektórych elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych;
 - wartości elementów fizykochemicznych nie wskazują na wpływ działalności człowieka albo jest to wpływ bardzo słaby;
- **Klasa III – wody zadowalającej jakości**, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych lub słabego wpływu działalności człowieka;
- **Klasa IV – wody niezadowalającej jakości**, w których wartości elementów fizykochemicznych są podwyższone w wyniku naturalnych procesów zachodzących w wodach podziemnych oraz wyraźnego wpływu działalności człowieka;
- **Klasa V – wody złej jakości**, w których wartości elementów fizykochemicznych potwierdzają znaczący wpływ działalności człowieka

Ocenę stanu chemicznego wód podziemnych w punkcie pomiarowym przeprowadza się, ustalając klasę jakości wód podziemnych przez porównanie wartości badanych elementów fizykochemicznych z wartościami granicznymi elementów fizykochemicznych określonymi w załączniku do rozporządzenia.

⁵na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. 2016 nr 0 poz. 85).

Klasy jakości wód podziemnych I, II, III oznaczają dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV, V oznaczają słaby stan chemiczny.

Monitoring jakości wód podziemnych prowadzi Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy w sieci otworów badawczych obejmujących wszystkie JCWPd w Polsce. Na terenie powiatu był realizowany w 2016 roku w jednym punkcie pomiarowym - zlokalizowany w m. Husaki.

Klasyfikacja stanu chemicznego wód podziemnych 2016

Nr	Miejscowość / Gmina	głębokość stropu (m)	Wody	Użytkowanie terenu	Klasa jakości wody	wskazniki w granicach stężeń II klasy jakości
1881	Husaki, gm. Bielsk Podlaski	335	wgłębne	Łąki i pastwiska	II	NH ₄ , HCO ₃ , O ₂ , Ca

źródło: PIG-PIB

Stan chemiczny wód z tego otworu pomiarowego jest dobry.

Należy podkreślić, że przedstawiona klasyfikacja wód podziemnych nie obejmuje oceny stanu sanitarnego oraz badań pod kątem przydatności wody do picia (po uzdatnieniu). Oceny te wykonuje Państwowa Inspekcja.

GOSPODARKA ODPADAMI

PRESJE

ODPADY PRZEMYSŁOWE

Ilość odpadów wytworzonych (z wyłączeniem odpadów komunalnych), na terenie powiatu bielskiego w 2016 r. wyniosła 47,2 tys. ton, co stanowiło 7,1 % odpadów wytworzonych na terenie całego województwa podlaskiego.

Ilość odpadów wytworzonych (z wyłączeniem komunalnych), na terenie powiatu w 2006-2015 (tys. ton)

Jednostka terytorialna	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
powiat bielski	5,6	6,6	5,9	8,3	8,3	7,9	6,7	31,8	124	57	47,2
woj. podlaskie	957,4	1057,2	838,3	737,9	713,5	707,6	1467,5	1827,5	1266,7	871,1	662,0

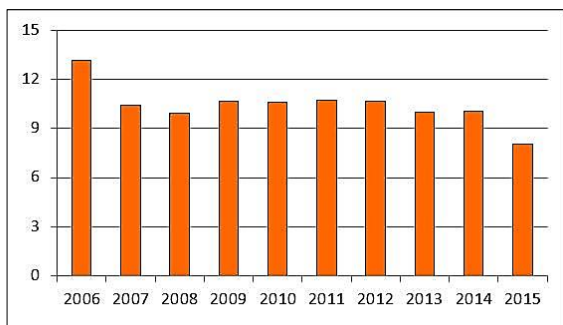
źródło: GUS

ODPADY KOMUNALNE

Głównymi źródłami wytwarzania odpadów komunalnych są gospodarstwa domowe, obiekty handlowo-usługowe, szkoły, przedszkola, obiekty turystyczne i targowiska. W 2015⁶ r. zebrano 8 050 ton zmieszanych odpadów komunalnych, co w przeliczeniu na jednego mieszkańca wyniosło 141,5 kg/rok.

Ilość zmieszanych odpadów komunalnych zebranych na terenie powiatu bielskiego w latach 2006-2015

⁶ brak danych GUS za 2016 r. w trakcie opracowania niniejszej informacji

źródło: GUS

Odpady komunalne zmieszane muszą być poddawane przetworzeniu w instalacjach do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów. W wyniku mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych wydziela się frakcje dające się wykorzystać materiałowo lub energetycznie. Po procesie mechanicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych powstaje frakcja, która wymaga dalszego biologicznego przetworzenia. Pozostałości z sortowania po przetworzeniu, w postaci stabilizatu, mogą być kierowane na składowiska odpadów spełniające określone wymagania.

Od 1 stycznia 2012 r. obowiązuje ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Gmina ma za zadanie zapewnić odbieranie i właściwe - ekologicznie bezpieczne zagospodarowanie wszystkich odpadów komunalnych powstających na jej terenie. Obowiązkiem Gminy jest zorganizowanie i nadzorowanie sprawnego systemu selektywnej zbiórki odpadów, które powinny zostać poddane odzyskowi lub recyklingowi.

Zgodnie z głównymi założeniami nowelizacji przepisów ustawy, zmieszane odpady komunalne oraz odpady zielone (z pielęgnacji terenów zielonych oraz targowisk) należy kierować do regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych (tzw. RIPOK). Odpady te muszą zostać zagospodarowane w regionie gospodarki odpadami, na którym zostały wytworzone. Wyjątek stanowi sytuacja, kiedy instalacja w regionie uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn. Wówczas odpady należy skierować do instalacji zastępczej wyznaczonej w uchwale sejmiku województwa w sprawie wykonania Planu Gospodarki Odpadami.

Odpady od właścicieli nieruchomości zamieszkałych może odbierać wyłącznie wyłoniona w drodze przetargu firma. Odpady z nieruchomości niezamieszkałych mogą być odbierane przez przedsiębiorcę wpisanego do rejestru działalności regulowanej w danej gminie i spełniającego określone wymagania. Istnieją dwa modele wyboru przez gminę instalacji przetwarzania ze względu na rodzaj ogłoszonego przetargu. W przypadku przetargu na odbieranie odpadów podmiot odbierający będzie przewoził je do instalacji wskazanych przez gminę. Gmina ma obowiązek zawrzeć w SIWZ wymóg dotyczący przekazywania odpadów komunalnych zmieszanych oraz odpadów zielonych do regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych wskazanych w uchwale sejmiku województwa w sprawie wykonania planu gospodarki odpadami. W przypadku przetargu na odbieranie i zagospodarowanie podmiot odbierający będzie wybierał i wskazywał w ofercie instalację, do której przekazywał będzie odebrane odpady komunalne (akceptacja instalacji poprzez wybór oferty przez gminę).

Za odbiór odpadów wszyscy mieszkańcy gminy uiszczają jedną podstawową stawkę, dzięki czemu nikomu nie powinno „opłacać się” wyrzucanie odpadów do lasu. Ponadto osoby, które nie będą segregowały odpadów będą płacić więcej.

Gminy miały termin do połowy 2013 r. na wprowadzenie na swoim terenie nowego systemu gospodarowania odpadami. Do zadań gmin należała edukacja mieszkańców oraz przekazanie im informacji na temat obowiązujących zasad. Dzięki nowej ustawie gminy zyskały nowe obowiązki, kompetencje i narzędzia do działania. Dysponując środkami z opłat od mieszkańców, pokrywają z nich koszty obsługi całego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym np. tworzenie i utrzymanie punktów selektywnego zbierania

odpadów komunalnych oraz edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

STAN

SKŁADOWISKA

Monitoring składowisk

Zasady prowadzenia monitoringu składowisk określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dn. 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Dz. U. z 2013 r. poz. 523).

Wyniki badań wód podziemnych przy składowiskach na terenie powiatu w 2016 roku

Lp.	Nazwa składowiska	Data poboru prób	Monitoring wód gruntowych
1	SOK w Brańsku	listopad 2016 r.	Wody podziemne monitorowane były za pomocą piezometrów: P1, P2 i P3 w jednej serii badań. Analizy laboratoryjne próbek przeprowadzono w zakresie: pH, ogólnego węgla organicznego (OWO), zawartości metali ciężkich (Cu, Zn, Pb, Cd, Cr (VI), Hg), sumy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) oraz przewodności elektrolitycznej właściwej (PEW). Wody podziemne z piezometrów P1, P2 oraz P3 charakteryzowały się dobrym stanem chemicznym – I i II klasa jakości wód .
2	SOK we wsi Augustowo	kwiecień, lipiec, październik 2016 r.	Wody podziemne monitorowane były za pomocą piezometrów: P1, P2 i P3 w trzech seriach badań. Analizy laboratoryjne próbek przeprowadzono w zakresie: pH, ogólnego węgla organicznego (OWO), zawartości metali ciężkich (Cu, Zn, Pb, Cd, Cr (VI), Hg), sumy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) oraz przewodności elektrolitycznej właściwej (PEW). W piezometrach P1, P2 oraz P3 wartości PEW odpowiadały II klasie jakości wód . Pozostałe analizowane parametry posiadały wartości odpowiadające I klasie jakości.
3	SOK w m. Domanowo	czerwiec, grudzień 2016 r.	Wody podziemne monitorowane były za pomocą piezometrów: P1, P2 i P3 w dwóch seriach badań. Analizy laboratoryjne próbek przeprowadzono w zakresie: pH, ogólnego węgla organicznego (OWO), zawartości metali ciężkich (Cu, Zn, Pb, Cd, Cr (VI), Hg), sumy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) oraz przewodności elektrolitycznej właściwej (PEW). Wodę podziemną ujmowaną piezometrem P1 sklasyfikowano jako wodę IV klasy jakości, ze względu na obniżone wartości pH oraz OWO w I serii badań. Pozostałe badane wskaźniki posiadały stężenia charakterystyczne dla wód I klasy jakości. Wodę podziemną ujmowaną piezometrem P2 sklasyfikowano jako wodę IV klasy jakości, ze względu na obniżone wartości pH, pozostałe parametry posiadały wartości kształtujące się na poziomie klasy I. Wodę podziemną ujmowaną piezometrem P3 sklasyfikowano jako wodę IV klasy jakości, ze względu na obniżone wartości pH w obu seriach badań, wartości OWO odpowiadały II klasie jakości wód. Pozostałe badane wskaźniki posiadały stężenia charakterystyczne dla wód I klasy jakości.
4	SOK w m. Szpaki	marzec, wrzesień 2016 r.	Wody podziemne w najbliższym otoczeniu składowiska monitorowane były za pomocą 3 piezometrów: P1, P2 oraz P3 w dwóch seriach badań. Analizy laboratoryjne próbek przeprowadzono w zakresie: pH, ogólnego węgla organicznego (OWO), zawartości metali ciężkich (Cu, Zn, Pb, Cd, Cr (VI), Hg), sumy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) oraz przewodności elektrolitycznej właściwej (PEW). W ocenie nie brano pod uwagę wyników kadmu (Cd), ponieważ granica oznaczalności tego pierwiastka była zbyt wysoka w odniesieniu do granic oznaczalności klas jakości wód. W piezometrze P1 wartość pH w II serii badań odpowiadała IV klasie jakości wód. Pozostałe parametry posiadały wartości charakteryzujące klasy I-III. W piezometrze P2 wartość PEW w I serii badań odpowiadała IV klasie jakości wód. Pozostałe parametry posiadały wartości charakteryzujące klasy I-III. W piezometrze P3 analizowane parametry posiadały wartości charakteryzujące klasy I-III .

opracowanie: WIOŚ; Na podstawie klasyfikacji wg RMŚ z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z dnia 19 stycznia 2016 r. poz. 85).

ODPADY NIEBEZPIECZNE⁷

W 2016 r. w bazie WSO zgromadzono informacje o 79 producentach odpadów niebezpiecznych. Pod względem ilości wytworzonych odpadów do największych wytwórców należały:

- Środowisko i Innowacje sp. z o.o. w gm. Orla - 104,2 ton
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim - 34,9 ton
- Separator Service sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim - 15,7 ton
- „Metal-Złom” Skup Złomu Irena Bazyluk w Bielsku Podlaskim - 5,3 ton

Na terenie powiatu wytworzono 190,3 ton odpadów niebezpiecznych, zebrano 510,6 ton natomiast w instalacji odzyskano 423,7 ton. Zbieraniem odpadów zajmowało się 8 specjalistycznych firm posiadających odpowiednie zezwolenia, a odzyskiem w instalacji – 1.

Największą podgrupę odpadów niebezpiecznych materiały izolacyjne oraz materiały konstrukcyjne zawierające azbest. Duże grupy stanowiły również odpady z diagnozowania, leczenia o profilaktyki medycznej oraz odpady z odwadniania olejów w separatorach.

PRZECIWDZIAŁANIA – KONTROLE SKŁADOWISK I ZAKŁADÓW PRZEMYSŁOWYCH

Od czasu wydania poprzedniego raportu, Inspektorat przeprowadził następujące kontrole podmiotów z zakresu gospodarki odpadami:

- **AUTO-NAPRAWA AUTO POMOC DROGOWA AUTO PARKING WACŁAW ŻARSKI w Bielsku Podlaskim** (kontrola: październik 2016 r.). Kontrolowany podmiot nie prowadził ewidencji wytworzonych w zakładzie odpadów. Wszystkie odpady poprodukcyjne były usuwane do kontenera odpadów komunalnych. Zakład nie posiadał wymaganych kart przekazania odpadów, a także nie realizował obowiązku przedkładania zbiorczych zestawień danych o odpadach za oraz o sposobach gospodarowania nimi do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości pouczone kontrolowanego oraz wydano zarządzenie pokontrolne obligujące do wyeliminowania naruszeń.
- **Ikea Industry Poland Sp. z o.o. Oddział Koszki** (kontrola: październik-grudzień 2016 r.). Wytwarzane odpady oraz odpady biomasy, dopuszczone do odzysku, magazynowane były selektywnie na terenie zakładu w wydzielonych i oznakowanych miejscach o utwardzonej nawierzchni, zabezpieczonych przed opadami atmosferycznymi i niedostępnych dla osób nieupoważnionych. Odpady niebezpieczne magazynowane były w pojemnikach odpornych na działanie substancji zawartych w tych odpadach, mające szczelne zamknięcia zabezpieczające przed przypadkowym rozproszeniem podczas transportu oraz załadunku i rozładunku. Pojemniki z odpadami niebezpiecznymi magazynowano w miejscach utwardzonych, zabezpieczonych przed zanieczyszczeniem gruntu i opadami atmosferycznymi. Wszystkie wytwarzane odpady przekazywano uprawnionym firmom, posiadającym uregulowany stan formalnoprawny w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów. Kontrolowana jednostka prawidłowo prowadziła ilościową i jakościową ewidencję wytwarzanych odpadów oraz przedkładała do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego zbiorcze zestawienie danych o rodzajach i ilości odpadów oraz o sposobach gospodarowania nimi. Roczne sprawozdanie o odpadach za lata 2014 - 2015 r. zostały złożone do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego terminowo. Podczas kontroli stwierdzono przekroczenie ilości wytwarzanych odpadów w skali roku oraz przekroczenie ilości odpadu o kodzie 03 01 01 poddanego odzyskowi w 2014 r., w wyniku czego nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego oraz wydano zarządzenie pokontrolne dotyczące konieczności uaktualnienia pozwolenia zintegrowanego w zakresie gospodarki odpadami.
- **Wędzarnia Dunikowscy Joanna Dunikowska w Proniewiczach** (kontrola: styczeń-luty 2017 r.). Ze względu na ilość wytwarzanych odpadów w skali roku, kontrolowany zwolniony jest z obowiązku posiadania jakichkolwiek decyzji w zakresie gospodarki odpadami,. W wyniku kontroli ustalono, że nie realizowano obowiązku prowadzenia ilościowej i jakościowej ewidencja wytwarzanych odpadów,

⁷ źródło: Wojewódzki System Odpadowy, Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego; stan na 18.07.2017

zgodnie z katalogiem odpadów i wzorami dokumentów tzn. przy zastosowaniu kart ewidencji odpadów i kart przekazania odpadów. W związku z tym nie było możliwe określenie rzeczywistej ilości wytwarzanych odpadów oraz ich rodzajów. Podmiot nie sporządził zbiorczego zestawienia danych o wytworzonych odpadach i sposobach gospodarowania nimi za rok 2015 oraz nie przedłożył go do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości pouczono kontrolowanego oraz wydano zarządzenie pokontrolne.

- **Składowisko Odpadów Komunalnych w Brańsku** (kontrole: styczeń-luty 2017 r.; czerwiec-lipiec 2017 r.). Właścicielem nieruchomości, na której zlokalizowane jest składowisko odpadów, jest Gmina Miasto Brańsk, a zarządzającym składowiskiem - PROSPRECO Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Ostrołęce. Elementy i urządzenia techniczne niezbędne do prawidłowego funkcjonowania składowiska stanowiły: uszczelnienie kwatery do składowania odpadów w postaci folii HDPE; drenaż odcieków; zbiornik na odcieki; instalacja do odgazowania składowiska z emisją do atmosfery (6 studni odgazowujących, które zostały uszkodzone w trakcie eksploatacji składowiska); brodzik dezynfekcyjny; waga wozowa najazdowa; ogrodzenie oraz 3 piezometry. WIOŚ w Białymstoku w dniu 16.12.2015 r. przeprowadził kontrolę na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w zakresie przygotowania składowiska do zamknięcia. W wyniku poprzedniej kontroli przeprowadzonej przez WIOŚ w Białymstoku w dniu 16.12.2015 r. stwierdzono, że kontrolowany podmiot jest przygotowany do zamknięcia i rekultywacji składowiska. Na jej podstawie Marszałek Woj. Podlaskiego wydał decyzję wyrażającą zgodę Burmistrzowi Miasta Brańsk na zamknięcie składowiska. Zgodnie z decyzją rekultywacja techniczna składowiska powinna być realizowana w terminie od 01.10.2016 r. do 31.10.2017 r., zaś rekultywacja biologiczna w terminie od 01.11.2017 r. do 31.10.2020 r. Termin zakończenia rekultywacji składowiska ustalono na 31.12.2017 r. W dniu 23.01.2017 r. WIOŚ w Białymstoku przeprowadził wspólnie z pracownikiem Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim oględziny terenu składowiska. Ustalono, że na teren składowiska dowożone są odpady charakteryzujące się wyglądem jak podsitówka oraz odpady charakteryzujące się wyglądem jak zmieszane odpady komunalne o kodzie 20 01 03. Na terenie instalacji znajdowała się koparka. Przeprowadzono oględziny całej kwatery, podczas której stwierdzono, że teren kwatery przeznaczonej do rekultywacji przykryty był warstwą świeżych odpadów komunalnych z dużą ilością odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych. Świeżo dowożone odpady, które znajdowały się na terenie kwatery zostały rozplantowane i zagęszczone. Podczas kontroli stwierdzono również przetwarzanie odpadów bez zezwolenia. W wyniku kontroli wydano zarządzenie pokontrolne mające na celu wyeliminowanie nieprawidłowości. Podczas kolejnej kontroli w dniu 23.06.2017 r. oględziny terenu składowiska wykazały, że kontrolowany podmiot podjął czynności mające na celu usunięcie odpadów z terenu kwatery. Zgodnie z dokumentami z ważenia odpadów wynikało, że usunięto odpady o kodzie 20 03 01 i 20 03 99. W efekcie kontroli stwierdzono, że podjęte przez Spółkę czynności umożliwiają przeprowadzenie rekultywacji przedmiotowego składowiska.
- **Urząd Gminy w Brańsku - ujęcia wody w Koszewie.** (kontrola interwencyjna: luty 2017 r.). Podczas kontroli stwierdzono magazynowanie odpadów powstałych w wyniku płukania odżelaziaczy przez okres dłuższy niż 3 lata, w wyniku czego wydano zarządzenie pokontrolne obligujące do wyeliminowania nieprawidłowości.

Pozostałe skontrolowane zakłady, w których nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie gospodarki odpadami to: **U JANA Zakład Produkcyjno-Handlowo-Usługowy JAN JÓŹWIUK w Bielsku Podlaskim** (kontrola: wrzesień 2016 r.), **Przedsiębiorstwo Handlowo - Usługowe "DUBIEL" Bogdan Dubiel w Brańsku** (kontrola interwencyjna: wrzesień 2016 r.), **ELEWARR Sp. z o.o. Oddział w Nowych Proboszczowicach Magazyn Bielsk Podlaski** (kontrola: wrzesień-listopad 2016 r.), **PRONAR Sp. z o.o., Filia w Strabli** (kontrola: październik-listopad 2016 r.), **Andrzej Brzozowski Gospodarstwo Rolne w Parcewie – Ferma Trzody Chlewnej w Parcewie** (kontrola: październik-listopad 2016 r.), **ENERGO Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim** (kontrola: październik-listopad 2016 r.), **ARRIVA BUS TRANSPORT POLSKA SP. Z O.O. Z SIEDZIBĄ W TORUNIU ODDZIAŁ W BIELSKU PODLASKIM** (kontrola: luty-marzec 2017 r.), **ENERGO Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim** (kontrola: luty-marzec 2017 r.), **Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bielsku Podlaskim** (kontrola: luty-marzec 2017 r.), **"AN - TRANS" ANTONI I JAN ANGIELCZYK SPÓŁKA JAWNA w Rudce** (kontrola: marzec 2017 r.), **"IWO" JANUSZ ADAMCZUK w Brańsku** (kontrola: czerwiec 2017 r.)

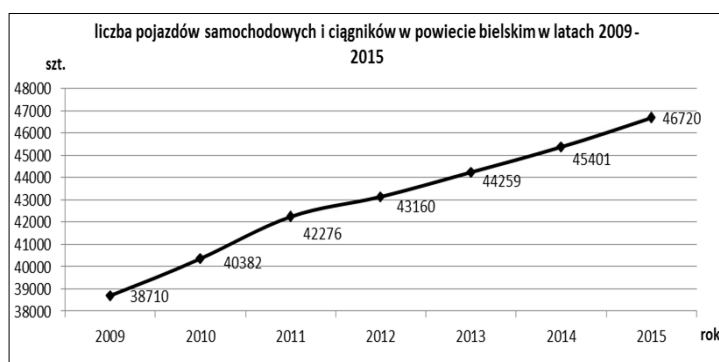
HAŁAS KOMUNIKACYJNY I PRZEMYSŁOWY

PRESJE – ŹRÓDŁA HAŁASU

Hałas jest powszechnie występującym zanieczyszczeniem środowiska i jednym z poważniejszych problemów obniżających jakość życia. Są to wszelkiego rodzaju niepożądane, nieprzyjemne i uciążliwe dźwięki w danym miejscu i czasie. Hałas w środowisku powodowany jest głównie przez ruch transportowy (drogowy, kolejowy, lotniczy), działalność przemysłową oraz aktywność związaną z rekreacją.

Na terenie województwa najistotniejsze źródła hałasu to transport drogowy oraz w niewielkim stopniu zakłady przemysłowe.

Także na terenie powiatu bielskiego, duży wpływ na klimat akustyczny ma dynamiczny rozwój motoryzacji.

Źródło: GUS; opracowanie: WIOŚ w Białymstoku

Wraz ze wzrostem ilości samochodów wzrasta natężenie ruchu drogowego, a tym samym wzrasta uciążliwość hałasowa.

Hałas przemysłowy obejmuje dźwięki emitowane przez różnego rodzaju maszyny i urządzenia oraz części procesów technologicznych, instalacje i wyposażenie zakładów przemysłowych i usługowych. Do hałasu przemysłowego zalicza się również dźwięki emitowane z obiektów handlowych takie jak: urządzenia klimatyzacyjne, wentylatory itp., a także urządzenia nagłaśniające w lokalach rozrywkowych i gastronomicznych. W odróżnieniu od hałasu komunikacyjnego, hałas przemysłowy ma na ogół zasięg lokalny i często w bardzo ograniczonym stopniu kształtuje klimat akustyczny środowiska.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub, co najmniej na tym poziomie oraz zmniejszenie poziomu hałasu, co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Aktualne normy hałasu w środowisku określa rozporządzenie Ministra Środowiska⁸ z 2012 roku, w którym podwyższono wartości dopuszczalne w odniesieniu do lat poprzednich.

STAN – POMIARY HAŁASU

W roku 2016 Inspektorat nie prowadził pomiarów hałasu komunikacyjnego na terenie powiatu bielskiego.

PRZECIWDZIAŁANIA

HAŁAS KOMUNIKACYJNY

Największy wpływ na kształtowanie poziomu hałasu przy drogach mają parametry źródła, tzn. parametry ruchu drogowego, do których należą: natężenie ruchu, udział pojazdów ciężkich i motocykli oraz prędkość potoku

⁸ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2012 Nr 0, poz. 1109).

pojazdów. Bardzo duży wpływ odgrywa stan techniczny pojazdów. Poza wymienionymi czynnikami dodatkowo wpływ na poziom emitowanego hałasu w warunkach miejskich ma też płynność ruchu, a także styl jazdy. O wielkości natężenia hałasu decydują również: pochylenie odcinka, wysokość odbiorcy nad jezdnią, odległość odbiorcy od jezdni, kształt i sposób pokrycia terenu (asfalt, beton, trawa itp.), ukształtowanie terenu i sposób jego zagospodarowania oraz ewentualne przeszkody.

Ochrona przed hałasem drogowym dotyczy metod i sposobów zarówno w strefie emisji (powstawania) jak i imisji (odbioru) hałasu.

EFEKTYWNE METODY OCHRONY PRZED HAŁASEM (tzw. metody ograniczające hałas u źródła)

Działania w strefie emisji dotyczą zmniejszenia efektu generowania hałasu przez pojazdy u źródła, czyli w przekroju drogi.

- Metody i środki związane z pojazdem i kierowcą,
- Metody i środki związane ze sposobem projektowania dróg i doborem poszczególnych elementów drogi (lokalizacja drogi i jej otoczenie, pochylenie drogi, przekrój poprzeczny drogi, nawierzchnia),
- Metody i środki związane z organizacją ruchu (natężenie ruchu pojazdów, struktura pojazdów, płynność ruchu z najmniejszą liczbą zatrzymań, koncentracja ruchu na określonych drogach – obwodnice, uspokojenie ruchu, utrzymanie prędkości w zakresie 30-50 km/h).

OCHRONA PRZED HAŁASEM W STREFIE IMISJI (tzw. ograniczanie hałasu u odbiorcy)

Działania w strefie imisji dotyczą stosowania odpowiednich środków ochrony odbiorcy i powinny mieć na celu ograniczenie hałasu do wartości dopuszczalnych.

- Metody i środki związane z ograniczeniem hałasu za pomocą urządzeń zlokalizowanych na drodze fali dźwiękowej pomiędzy źródłem hałasu a odbiorcą (ekrany akustyczne, wały ziemne, kombinacje ekranu ziemnego z ekranem akustycznym, pasy zieleni izolacyjnej),
- Metody i środki związane z lokalizacją i odpowiednim ukształtowaniem budynku oraz jego izolacją przed oddziaływaniami akustycznymi (lokalizowanie budynków mieszkalnych w odpowiedniej odległości od tras komunikacyjnych),
- Wymiana stolarki okiennej i izolacja ścian budynków – metody te ograniczają jedynie hałas wewnątrz budynku.

HAŁAS PRZEMYSŁOWY – DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

Zagrożenie hałasem przemysłowym jest związane głównie z niekorzystną lokalizacją zabudowy mieszkaniowej, w pobliżu zakładów. Emisja hałasu przemysłowego jest uzależniona w dużym stopniu od procesu technologicznego i wykorzystywanych w nim maszyn i urządzeń, których ilość, stan techniczny, poziom nowoczesności, a także izolacyjność akustyczna i lokalizacja są czynnikami decydującymi o stopniu uciążliwości.

W opisywanym okresie, na terenie powiatu Inspektorat przeprowadził kontrolę 3 podmiotów: Ikea Industry Poland Sp. z o.o. Oddział Koszki, Zakłady Mięsne NETTER w Bielsku Podlaskim, SZCZYTY Sp. z o.o.

W październiku 2016 roku skontrolowano zakład Ikea Industry Poland Sp. z o.o. Oddział Koszki. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W pozostałych podmiotach kontrole WIOŚ wykazały występowanie naruszeń:

- **Zakłady Mięsne NETTER w Bielsku Podlaskim** (kontrola we wrześniu 2016 r.). Przedmiotem interwencji były uciążliwości w zakresie ponadnormatywnej emisji hałasu emitowanego do środowiska przez urządzenia instalacji chłodniczej zainstalowane w Zakładzie. Kontrolowany podmiot nie posiada decyzji określającej dopuszczalne wielkości hałasu przenikającego do środowiska powstających w wyniku prowadzonej działalności. Uwzględniając uwarunkowania lokalizacyjne, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, dopuszczalne wielkości hałasu dla tego podmiotu wynoszą: 55 dB A - w godz. 6⁰⁰ - 22⁰⁰; 45 dB A - w godz. 22⁰⁰ - 6⁰⁰. W trakcie prowadzonej kontroli, urządzenia będące źródłami hałasu nie posiadały zabezpieczeń akustycznych. Przeprowadzone w porze dziennej i nocnej pomiary emisji hałasu wykazały występowanie przekroczeń wartości dopuszczalnych hałasu na granicy chronionych terenów zabudowy zagrodowej (siedliskowej). Równoważny poziom dźwięku w porze nocnej wyniósł 49 dB, co stanowiło przekroczenie o 4 dB wartości dopuszczalnej. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano zarządzenie pokontrolne nakazujące

ograniczenie emisji hałasu z procesów technologicznych do wartości dopuszczalnych. Inspektorat wystąpił również z wnioskiem do Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim, o wydanie decyzji z dopuszczalnymi poziomami hałasu dla kontrolowanego podmiotu.

- **SZCZYTY Sp. z o.o. Szczyty – Nowodwory** (kontrola w październiku 2016 r.) Przedmiotem kontroli było nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska w zakresie emisji hałasu i emisji zanieczyszczeń związanych z produkcją drewna klejonego. Zakład prowadzi działalność w zakresie produkcji elementów zabezpieczeń w postaci rusztowań budowlanych z tarcicy drzewnej z drewna iglastego. Głównymi źródłami emisji hałasu, mającymi wpływ na klimat akustyczny na przyległych terenach zabudowy zagrodowej, jest praca wentylatorów suszarni drewna oraz urządzeń do obróbki drzewa. Urządzenia pracują w ruchu ciągłym i posiadają zabezpieczenie akustyczne w postaci drewnianego ekranu wygłuszającego. Podmiot nie posiada decyzji określającej dopuszczalne wielkości emisji hałasu do środowiska. Biorąc pod uwagę uwarunkowania lokalizacyjne, dopuszczalne wielkości hałasu wynoszą: 55 dB A - w godz. 6⁰⁰ – 22⁰⁰; 45 dB A - w godz. 22⁰⁰ - 6⁰⁰. Przeprowadzone pomiary hałasu wykazały występowanie przekroczeń wartości dopuszczalnych na granicy chronionych terenów zabudowy zagrodowej w porze dziennej (punkt pomiarowy został zlokalizowany w m. Szczyty Nowodwory 38). W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano zarządzenie pokontrolne nakazujące ograniczenie emisji hałasu z procesów technologicznych do wartości dopuszczalnych. Ponadto Inspektorat wystąpił z wnioskiem do Starostwa Powiatowego w Bielsku Podlaskim o wydanie decyzji z dopuszczalnymi poziomami hałasu.

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

PRESJE – ŹRÓDŁA PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO

Pole elektromagnetyczne (PEM) jest zjawiskiem fizycznym złożonym z układu dwóch pól: elektrycznego i magnetycznego. Zmiany pola elektrycznego i magnetycznego rozchodzą się w przestrzeni w postaci fal elektromagnetycznych.

W środowisku występują dwa rodzaje źródeł PEM: naturalne (pole magnetyczne Ziemi, pole wytwarzane przez wyładowania atmosferyczne, promieniowanie kosmiczne i promieniowanie Słońca) oraz sztuczne (powstające wokół radiolinii i wytwarzane przez instalacje służące do komunikacji za pomocą fal (np. stacje radarowe, anteny nadawcze radiowo – telewizyjne, aparaty CB-radio, stacje telefonii komórkowej), napowietrzne linie przesyłowe wysokiego napięcia, stacje elektroenergetyczne oraz urządzenia elektryczne codziennego użytku takie jak: telefony, kuchenki mikrofalowe, telewizory itp.).

Niewątpliwie najbardziej niebezpiecznymi źródłami PEM oddziałującymi negatywnie na środowisko i zdrowie są stacje radiowe i telewizyjne, nadajniki GSM, linie wysokiego napięcia.

W Polsce obowiązują niezależne przepisy ochronne związane z narażeniem na promieniowanie elektromagnetyczne dotyczące ochrony środowiska. Wartości dopuszczalne zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku⁹. Dopuszczalne poziomy PEM wyznaczone zostały dla terenów przeznaczonych pod zabudowę oraz miejsc dostępnych dla ludności i odnoszą się do różnych zakresów częstotliwości. Parametry PEM określa się zależnie od częstotliwości. Dla małych częstotliwości rzędu kilku – kilkuset herców można zmierzyć zarówno wielkości składowej elektrycznej (natężenie określane w woltach na metr – V/m) jak i składowej magnetycznej (natężenie określane w amperach na metr – A/m). Dla wyższych częstotliwości (np. radiowych) jako parametr podaje się gęstość mocy wyrażaną w watach na metr kwadratowy – W/m². W każdym z dwóch przypadków można wyliczyć wielkość składowej elektrycznej i magnetycznej.

Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową

Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego	Parametr fizyczny

⁹ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U Nr 192, poz. 1883).

	Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
Lp.	1	2	3
1	50 Hz	1 kV/m	60 A/m
			4
			-

Zakres częstotliwości pól elektromagnetycznych, dla których określa się parametry fizyczne charakteryzujące oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko, dla miejsc dostępnych dla ludności.

Zakres częstotliwości pola elektromagnetycznego		Parametr fizyczny	Składowa elektryczna	Składowa magnetyczna	Gęstość mocy
Lp.	1	2	3	4	5
1	0 Hz	10 kV/m	2.500 A/m	-	-
2	od 0 Hz do 0,5 Hz	-	2.500 A/m	-	-
3	od 0,5 Hz do 50 Hz	10 kV/m	60 A/m	-	-
4	od 0,05 kHz do 1 kHz	-	3 ^{ff} A/m	-	-
5	od 0,001 MHz do 3 MHz	20 V/m	3 A/m	-	-
6	od 3 MHz do 300 MHz	7 V/m	-	-	-
7	od 300 MHz do 300 GHz	7 V/m	-	-	0,1 W/m ²

Objaśnienia:

Podane w kolumnach 2 i 3 tabeli wartości graniczne parametrów fizycznych charakteryzujących oddziaływanie pól elektromagnetycznych odpowiadają:

- wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych i magnetycznych o częstotliwości do 3 MHz, podanym z dokładnością do jednego miejsca znaczącego,
- wartościom skutecznym natężeń pól elektrycznych o częstotliwości od 3 MHz do 300 MHz, podanym z dokładnością do jednego miejsca znaczącego,
- wartości średniej gęstości mocy dla pól elektromagnetycznych o częstotliwości od 300 MHz do 300 GHz lub wartościom skutecznym dla pól elektrycznych o częstotliwościach z tego zakresu częstotliwości, podanej z dokładnością do jednego miejsca znaczącego po przecinku,
- f - częstotliwość w jednostkach podanych w kolumnie 1,
- 50 Hz - częstotliwość sieci elektroenergetycznej

STAN – POMIARY MONITORINGOWE

Od roku 2008 WIOŚ w Białymstoku realizuje program badań pól elektromagnetycznych opracowany zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska¹⁰. Program zakłada skoncentrowanie pomiarów na obszarach dostępnych dla ludności tj. w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tys. oraz w pozostałych miastach i na terenach wiejskich.

Zakres badań obejmuje pomiary natężenia składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w przedziale częstotliwości, co najmniej od 3 MHz do 3000 MHz.

W ramach wieloletniego programu pomiarowego, Inspektorat corocznie przeprowadza pomiary w 45 punktach pomiarowych rozmieszczonych na terenie całego województwa.

W roku 2016 na terenie powiatu bielskiego nie wykonywano pomiarów promieniowania elektromagnetycznego (w 2017 roku zaplanowano pomiary w Bielsku Podlaskim i Boćkach).

Należy podkreślić, że przeprowadzone pomiary na terenie całego województwa podlaskiego, nie wykazały występowania przekroczeń norm w żadnym z punktów pomiarowych.

OCHRONA ŚRODOWISKA PRZED AWARIAMI

Pod pojęciem poważnej awarii rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Poważne awarie mogą powstawać w

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. Nr221, poz. 1645).

przypadku awarii i katastrof w obiektach przemysłowych zlokalizowanych na terenach powiatu oraz w wyniku wypadków kolejowych i drogowych z udziałem cystern i autocystern przewożących materiały niebezpieczne. Zdarzenia te charakteryzują się specyficznymi cechami takimi jak niepewność ich wystąpienia, złożoność przyczyn, różnorodność bezpośrednich skutków oraz indywidualnym, niepowtarzalnym przebiegiem.

NIEBEZPIECZNE SUBSTANCJE CHEMICZNE W ZAKŁADACH PRZEMYSŁOWYCH

WIOŚ w Białymstoku prowadzi rejestr obiektów mogących spowodować poważne awarie (zakłady dużego ryzyka i zakłady zwiększonego ryzyka oraz potencjalnych sprawców poważnych awarii), a także je kontroluje. **Na terenie powiatu bielskiego** aktualnie nie występują zakłady o dużym ryzyku oraz zakłady o zwiększonym ryzyku powstania poważnej awarii przemysłowej¹¹. Brak jest również innych zakładów, które znajdowałyby się w rejestrze, mogących być źródłem poważnej awarii przemysłowej (kwalifikacja na podstawie rodzajów i ilości substancji niebezpiecznych w zakładach oraz stopnia stwarzanego przez nie zagrożenia dla ludzi i środowiska).

Na terenie powiatu bielskiego znajduje się natomiast kilkanaście stacji paliw. Ich eksploatacja może stworzyć lokalne zagrożenie dla środowiska np. możliwość awarii czy pożary. Według danych posiadanych przez WIOŚ w rozpatrywanym okresie stan ilościowy i jakościowy stacji paliw płynnych zlokalizowanych na terenie powiatu nie uległ zmianie.

TRANSPORT

Poważne źródło zagrożenia na terenie powiatu, oceniane nawet na większe niż pochodzące od obiektów stacjonarnych, mogą stwarzać katastrofy kolejowe oraz wypadki drogowe środków transportu, przewożących materiały niebezpieczne. Szczególnie groźne są awarie w rejonach przepraw mostowych, stwarzające bezpośrednie zagrożenie skażeniem wód płynących.

ZDARZENIA AWARYJNE

W rozpatrywanym okresie na terenie powiatu nie odnotowano poważnych awarii jak również zdarzeń o znamionach poważnych awarii, zarówno na terenie zakładów jak i w transporcie drogowym i kolejowym towarów niebezpiecznych.

Opracował:
Wydział Monitoringu Środowiska

Akceptował

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	95917.162101.148275
Nazwa dokumentu	powiat bielski całość 2017 weryfikacja WI.docx
Tytuł dokumentu	powiat bielski całość 2017 weryfikacja WI.docx
Sygnatura dokumentu	WM.7016.46.2017
Data dokumentu	2017-09-05 09:44:17
Skrót dokumentu	97FE1F23BA3398366F904F87710C43BF0EBC293D

¹¹ Powyższy podział określa Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej; Dz.U. z 2016 r. poz. 138.

Wersja dokumentu	1.7
Data podpisu	2017-09-05 09:44:06
Podpisane przez	Grażyna Żyła-Pietkiewicz Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska
	EZD 3.20.147.3729.7339
Data wydruku:	2017-09-05 10:19:46
Autor wydruku:	Brańska Anna Diana Starszy Specjalista ds. gospodarki odpadami WYDZIAŁ MONITORINGU ŚRODOWISKA